

B E F E L S C H R I F T.

Wij Mr. Cornelis Felix van Maanen, Minister van Justitie, als door Zijne Majesteit bij voordringing belast met de waarneming der functien van Eersten President van het Hoog Gerechtshof in 's Gravenhage,

Bevelen uit kracht van de wet, dat de Assises in de provincie Gelderland voor het vierde vierendeel jaars van den jare 1826, zullen geopend worden te Arnhem op maandag den 11. December eerstkomende, des morgens ten tien ure; op den voet bepaald bij de artikelen 16. 47 en 48 der publicatie van den 11. December 1815.

Bevelen van deszelve te presidenten den heer Mr. Gerlof Jacob Jordans, raad in bovengemeld Hoog Gerechtshof,

En gelasten, dat deze ter diligentie van den heer Prokureur-Generaal zal worden bekend gemaakt en afgekondigd.

Aldus gedaan te 's Gravenhage, den 4. October 1826.

VAN MAANEN,

Van wege den Heer eersten President,

De fungerende eerste Griffier van het Hoog Gerechtshof,
J. H. SPEIRMAN.

FRANKFORT, den 27. October.

Men heeft heden de volgende berigten:

Odessa, den 9. October. Het bevestigt zich volkomen, dat de Turkische commissarissen te Ackerman, in den avond van den 6., alzo zelfs voor den afloop van den gestelden termijn, het antwoord hebben overhandigd, op de voorstellen, welke hun in den loop van de maand Augustus zijn ter hand gesteld. Hetzelve is oververwijld aan den Keizer toegezonden. Hoezeer hiervan tot dus verre nog niets is bekend gemaakt, is men echter van gevoelen, dat dit antwoord als voldoende beschouwd is, te meer, daar er nu dien tijd volstrekt geene beweging van troepen heeft plaats gehad. Sommigen denken, dat de aanneming der Porte eerst te Moskou of misschien te Petersburg zal worden afgekondigd.

Alzo heeft de Porte aan den drang der omstandigheden toegegeven. De tijd zal leeren, welken indruk de wijze van behandeling van zaken, die men tot nog toe gevolgd heeft, in het Oosten zal maken.

Van de grenzen van Moldavien den 10. October. De bekrachtiging van het Russische ultimatum, is verloopende tijde, en de commissarissen mag onderstellen, dat de Turkische commissarissen de verlangde overeenkomst geteekend hebben, zijn er echter vele heden, die met het stilzwijgen, hetwelk men daaromtrent in acht neemt, opmaken, dat de Russische commissarissen het voor alle dingen noodzakelijk geacht hebben, de goedkeuring van hunnen Monarch te vragen. Dit gelooft men ten minste algemeen op de grenzen.

Van den 28. October.

Volgens berigten uit Weenen van den 21. dezer, was aldaar nog geen officieel bericht van de aanneming van het Russische ultimatum ontvangen. Evenwel twijfelde men niet aan de voorloopige tijding daaromtrent. Brieven uit Odessa van den 10. dezer, gewagen nog nader van de aanneming en melden wijders, dat de bekrachtiging der gesloten overeenkomst uit Moskou en Konstantinopel verwacht wordt.

De eerste nummer der Algemeene Courant van Griekenland, welke men ontvangen heeft, geven bericht van de togten van Ibrahim-pacha in Morea, welke geëindigd zijn met eene nederlaag in het land der Mainotten. Ibrahim's leger heeft op op zijnen weg alles verwoest. — Na zijne nederlaag is hij naar Tripolitza geweken, van waar hij, volgens tijdingen uit Zante, in de Oostenrijksche bladen vermeld, naar Modon dacht te gaan, om de versterking uit Egipte af te wachten. — Uit de de Algemeene Courant van Griekenland blijkt wijders, dat de bezetting der kleine citadel te Athene zich dapper tegen de Turken, welke dezelve belegeren, verdedigt; doch dat het noodzakelijk is, de belegerden te hulp te komen, waartoe, indien men eensgezind is en den strijd voor bijzondere belangen opgeeft, middel genoeg is.

PETERSBURG, den 21. October.

De prins Menchikoff (die afgezonden was om de verschillen met Perzië te vereffenen, doch zijne zending niet heeft kunnen volbrengen) op Russische grondgebied teruggekeerd zijnde, heeft dadelijk een verslag van zijn wedervaren gedaan. In het begin werd hij nog met eenige beleefdheid bij de Perzen behandeld; doch bij zijne komst te Soultaniéh, op den 15. Julij, nam zulks een einde. Zijne tent werd door eenen wachtpost van Perzen, welke alle gemeenschap naar buiten afsneed. Ten gehoor bij den Schah losgelaten, werd hem de gewone eer niet bewezen, en de Schah beduidde hem, dat hij den brief van den Keizer van Rusland op een kussen zou nederleggen, en plaats van die uit zijne hand aan te nemen, gelijk 's lands gebruik is.

Den 17. bij de ministers van den Schah toegelaten, maakten deze alreest vreemde bedenkingen, terwijl de kroonprins naar het leger vertrok, dat tegen de Russische grenzen gezet was. De oorlog is het werk van den eersten minister van den Schah, zekeren Alaiar-Khan, die door den kroonprins, wiens zwager hij is, ondersteund wordt. De Schah is tegen den oorlog en heeft alleen uit zwakheid toegegeven. Van den eersten minister zijn alle andere afhankelijk. Dit gezag, gepaard aan weinig kennis van zaken, heeft de andere ministers mishandeld, die daarom zijnen val gezocht hebben. Bij het bezwaar zijner onkunde, hebben zij een diefstal van 80 duizend tomans ten zijnen laste gelegd. In eenen oorlog heeft de eerste minister een middel gezocht om zich staande te houden. De heer Willock, zaakgelaste van Engeland, heeft pogingen aangewend, om nog eene minnelijke schikking te bevorderen. De Schah had daarin reeds toegestemd; doch een opstand van den Khan van Talijsche, die de kleine Russische bezetting van Arkovan ombragt, maakte aan alles een

einde. De eerste minister nam dit voorval te baat, om den Schah te paald tot het voeren van oorlog over te halen. De koeriers, die de Russische ambassadeur afzond, werden opgehouden. Eindelijk hield men hem zelve gevangen, terwijl men vele knevelarijen ten zijnen opzichte zocht te plegen. Voorgeven bij den Schah, die zijns ondanks tot oorlog gekomen was, dat hij nog eene minnelijke schikking zou weten te bevorderen, had ten gevolge, dat de Russische ambassadeur losgelaten werd. — De Engelsche officieren en onder-officieren, die de Perzische troepen geleiden, hebben van den Britschen zaakgelaste order ontvangen, om die troepen niet te volgen. Er is een nieuwe minister van Engeland bij het Perzische hof aangekomen, namelijk de heer Macdonald. Deze heeft het veilig vertrek van den Russischen ambassadeur mede bevorderd. De handelwijs van den Engelschen zaakgelaste en minister, heeft bij het Russische hof zeer veel genoegens gegeven.

PARYS, den 26. October.

De heer Canning is gisteren avond van hier vertrokken. Voor zijn vertrek heeft hij een bezoek bij den heer de Chateaubriand afgelegd.

BRUSSEL, den 29. October.

Gisteren heeft eene deputatie van de Staten-Generaal den Koning het adres in antwoord op Zr. Ms. aanspraak aangeboden.

— De schade, door het springen van het kruidmagazijn te Ostende veroorzaakt, is door deskundigen op f 146,481.99 geschat, te weten aan huizen f 136,575.39 en aan meubels f 996.60.

— Den 10. dezer is door Z. M. een besluit ten aanzien der scheepvaart op den Rijn genomen. De voornaamste bepalingen daarvan zijn: dat de Lek zal beschouwd worden als de voortzetting van den Rijn op ons grondgebied; dat met den 1. April 1827 alle tollén op denzelven zullen ophouden en door een nader te bepalen regt op de scheepvaart vervangen worden; dat van datzelfde tijdstip geen patentregt van de schippers op die rivier meer gevorderd, en hetzelve zal vervangen worden door een enkel regt, gelijk op den conventionnellen Rijn geheven wordt; eindelijk zal mede met den 1. April 1827 alle verbod van doorvoer op den Rijn ophouden.

Door dit besluit heeft Z. M. een bewijs willen geven van de gereedheid der Nederlanden, om aan de bepalingen ten aanzien der vrije scheepvaart op den Rijn gevolg te geven. Maar, zegt art. 5, de maatregelen bij dit besluit worden genomen in het vertrouwen, dat de vereerde Oever-Staten daaraan door gelijke maatregelen zullen beantwoorden; en indien de Nederlanden deze verwachting niet verwezenlijkt zagen, behoudt Z. M. zich voor, dezelve in te trekken, of zoodanig te wijzigen, als zal bevonden worden te behooren.

GRONINGEN, den 26. October.

Men verhaalt der heerschende ziekte, van het groot aantal gevallen en van de ellende, uit die onheilenvoortspruitende, waarvoor zoo vele honderden, in verscheidene provincien en steden, zonder de delijke hulp aan gebrek en kommer zouden omkomen, zoo troostelijk is het tevens, de opgaven in die zelfde dagbladen aan te treffen, van zoo vele weldaden, uitgeoefend, giften en gaven bijeengebragt door vermogender en gelukkiger lieden, tot leniging der lijden, onder minne evenmenschen.

Wij zijn niet in staat, opgave te doen van alle gelden en goederen, die naar Groningen en Vriesland gezonden worden; het bedrag daarvan is zeer groot, doch de behoeften en ellenden zijn ook zeer uitgestrekt, en „duizenden,” zoo wordt met regt uit Groningen geschreven, „die door eigene vlijt hun gezin konden verzorgen, staren moedeloos op de toekomst,” want waar is nog het einde van deze geduchte ramp? Het getal zieken neemt meer toe, dan af, en ook dat der gestorvenen is schrikverwekkend, beloopende hetzelve gepasseerde week, van den 12 tot den 19 October, 165; deze week, van den 19. tot den 26. dezer maand, schijnt het iets beter, want 119 menschen zijn in dezelve slechts het slagoffer des doods geworden. De ellende is onbeschrijflijk, het verlies der burgers zeer groot en bij velen onherstelbaar, en het vooruitzicht op den winter is ten uitersten treurig en zorgelijk.

(Gron. Cour.)

HEERENVEEN, den 25. October.

De toestand der heerschende ziekte blijft steeds alhier en in de omstreken dezelfde. Het getal der zieken neemt niet af. De sterfte schijnt eerder te vermenigvuldigen, nademaal het getal der overledenen in de grietenij Schoterland sedert den eersten dezer tot op heden 85 bedraagt, en dus bereids 16 meer dan de gansche maand September heeft opgeleverd.

DOCKUM, den 24. October.

Door het plaatselijk bestuur dezer stad is benoemd eene commissie uit den raad, bestaande uit de heeren G. Posthuma (president) D. A. de Kampferbeek von Eichstorff (thesaurier) en S. van Sloterdijck Beekberk (secretaris) met adsumtie van de heeren G. O. Goslings, F. A. Klaver, M. v. d. Veen, T. Hilboezen, S. K. Bakkers en J. Fogteloo, aan welke gedurende de thans heerschende ziekte, welke gerekend kan worden niet meer dan één zes en dertigste gedeelte der bevolking gezond te hebben overgelaten, de verzorging van mingevoede, niet uit armen-kassen bedeelde zieken en hulpbehoevenden alhier is opgedragen.

TERBAND, den 25. October.

De toestand der thans heerschende koorts-ziekte binnen de grietenij Engwirden, onder eene bevolking van nagenoeg 2400 zielen, is en blijft allezins treurig. De helft van de bevolking lijdt wel aan deze ziekte, — en een zesde gedeelte heeft de hulp, ondersteuning en verzorging van de commissie, binnen de grietenij ten dien einde gevestigd, noodig.

OLDEMARKT, (OVERYSSEL) den 22. October.

De thans algemeen heerschende ziekte, ofschoon hier eenigzins later dan op andere plaatsen doorgedrongen, woedt vooral sterk in het lage gedeelte dezer gemeente. — De sterfte is tot eene zoodanige hoogte geklommen, dat er op eene bevolking, welke in dit seizoen geen 1600 te boven gaat, in deze maand reeds 22 zijn bezweken. — En door het overlijden van den Genees- en Heelmeester Werfelman, ontbreekt in de meer afgelegene plaatsen Calemborg en Ossenzijl, ten eenen male geneeskundige hulp.

Men vleit zich, dat deze gemeente de aandacht der commissien, tot onderstand der noodlijdenden ten gevolge der ziekte, tot zich zal trekken, en dat de beproefde mildadigheid onzer Landgenooten ook hier eenigzins zal trachten te voorzien in het zoo treurig lot der behoeftigen wier aantal dagelijks vermeerderd, en voor welken de naderende winter een donker vooruitzicht oplevert.

HATTEM, den 23. October.

Het departement der Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen, hier ter stede gevestigd, had tot nu toe deszelfs vergaderingen aan de muizen van eenen der leden van hetzelfde gehouden; doch, door de toewijding van het getal der leden en de vrijwillige bijdragen van sommigen derzelve, vond het zich dit jaar in staat gesteld, eene bijzondere woning tot eene afzonderlijke vergaderplaats in te rigten, welke heden avond, in tegenwoordigheid van de leden der edel achtbare stedelijke regering, afgevaardigden uit het vredegeret en den eerw. kerkenraad der Hervormde gemeente, en eene aanzienlijke vrouwschaar, in eene buitengewone vergadering des departements, plegtig werd ingewijd.

Nadat de tijdelijke voorzitter van het bestuur, de wel eerw. heer A. Booman, de vergadering gepast geopend had, hield de heer J. van Wijk Roelandszoon, secretaris des departements, eene redevoering over den weldadigen invloed der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen, ook door derzelve bijzondere afdeelingen, welke hij met gepaste aanspraken en zegenwenschen besloot, terwijl hij, ten slotte, als een waardig bewijs onzer vreugde in dezen, en onzer hartelijke dankbetuiging voor de bewaring, waarin onze stad, bij de elders heerschende ziekte, mag deelen, onze lijdende landgenooten, in de weldadigheid der vergadering, op de ernstigste wijze aanbeval, tot welk einde het bestuur, volgens besluit van het departement, hiertoe twee gesloten bussen in gereedheid gesteld had.

Na eene korte tusschenpozing, las de heer Roeld. van Wijk Jaczn., ter veraangenaming, een dichtstuk voor, en werd verder deze avond in gulle vriendschap en het beste genoegen doorgebracht, hetwelk niet weinig, bij de opening der bussen, door de milde bijdragen voor onze lijdende landgenooten, vermeerderd werd, daar deze de blijde hoop deden voeden, dat deze eerstelingen eenmaal, door eenen rijken oogst, tot het doel der maatschappij zullen gevolgd worden.

De ingezamelde penningen, nog door eene toelage van f 69: 35, op den vorigen dag, door den eerw. kerkenraad, bij het eindigen van de morgen-godsdienst, vermeerderd, zullen na de eerstvolgende vergadering des departements, tot welken tijd de bussen nog bij de eerw. heeren predikanten ter ontvangst van giften blijven staan, aan de bevoegde commissien verzonden worden.

Mengelwerk.

HUWELIJKEN DER MILITAIEN.

Bij gelegenheid der laatste garnizoens-veranderingen hebben wij vele klachten hooren aanheffen over het daarin voor de gehuwde officieren en onder-officiieren gelegene bezwaar, en in het breede hooren uitweiden over het doelooze der verplaatsingen, terwijl wij aan den anderen kant met even veel vertrotwen hebben hooren beweren, dat deze klachten ongegrond waren; dat militairen niet behoorden te huwen, dat zij de onkosten en lasten, aan deze verhuizingen verbonden, alleen aan zich zelven te wijten hebben; en dat, om een goeden geest in het leger te krijgen of te behouden, men de garnizoens-veranderingen veel menigvuldiger maken, en deszelfs vooral op eene goetere wijze doen, en niet tot eene onbetamelijke afwijking tusschen twee of drie garnizoenen bepalen moest. Het zoo zeer uiteenlopende dezer gevoelens heeft ons genoopt onze denkbeelden op dit onderwerp te bepalen, en wij hebben het niet onbelangrijk geacht, den uitslag onzer overdenkingen aan de lezers van ons Mengelwerk mede te deelen.

Wij gelooven, dat beide partijen in hunne redeneringen gelijk hebben, en dat alleen de beantwoording der vraag, welke geest heden ten dage aan een leger noodzakelijk is? — de schaal tot het een of ander dezer gevoelens kan doen overhellen. Indien men toch een leger noodig heeft, dat als een, door eene kracht bewogen, werking een middel in de hand der regeringen wordt, om alles naar hunnen wil te dwingen, om veroveringszucht te bevorderen, en van den weak des meesters te vliegen, dan is het volstrekt behoefte, om van de personen, die dit leger zamenstellen, eene afzonderlijke caste te maken, om alles, wat hen aan hunne gelijkheid met hunne medeburgers herinneren kan, zoo veel mogelijk weg te nemen, de ingeschapen zucht om zich aan bepaalde voorwerpen te hechten tegen te gaan en te onderdrukken, derzelve plaats, door een onrustigzamen naar verandering van voorwerpen, door eene rustelooze zucht naar ijdel-roem, en door een bestendig bejag van bevordering en bezit te doen vervolgen, en wanneer desnietteenstaande de natuur dreigen moogt hare regten te handhaven, door eene snelle verwijdering naar een afgelegen oord, de ten spijt des meesters aangeknoopte banden te verbreken en het hart voor de herhaling van dergelijke gevaarwordingen af te stompen; — dan, verlangt men daartegen een echt nationaal leger, een bolwerk tegen in- en uitwendige overheersching, eene kracht, die alleen door de heilige woorden van gevaar des vaderlands in beweging wordt gebracht, en dan een ijzeren muur ter beveiliging van eigene haardsteden daar zal stellen, dan zien wij niet in, waarom van den voortreffelijken militairen stand eene afzonderlijke caste zoude behoeven te worden gemaakt. — Verre daar van daan dan, dat wij het bevorderen der huwelijken onder de militairen zouden verlangen te zien tegen gegaan, zijn wij onbepaalde voorstanders van de volmaakte vrijheid niet alleen, maar zelfs van begunstiging derzelve. (*) Indien toch alle staatkundigen het daaromtrent eens zijn, dat de voornaamste oorzaak van den verachterden quantiteit toestand der meeste volkeren van Europa in het op de been houden van fabriek staande legers gelegen is, en een enkele blik op de som in ons budget voor het departement van oorlog uitgetrokken, ons in de gegrondheid van dit gevoelen, ten aanzien van onzen Staat, overtuigen kan; indien wijders de eenige verontschuldiging, die daarvoor wordt bijgebracht, in de noodzakelijkheid gevonden wordt, om zich ten dezen aanzien naar de omringende naburen te regelen; — indien eindelijk de door dertig jaren oorlogs ontstane en nog niet geheel nitgebluschte caste-zucht onder den militairen stand een voornaam hinderpaal tegen de vermindering der staande legers heeft opgeleverd, en misschien nog luer en daar oplevert, dan is alles, wat den militairen stand weder met de massa des volks identificeren kan, in de oogen van hem, die zich gewent om de gewone onderwerpen des dagelijkschen gespreks uit een hooger standpunt te beschouwen, ten hoogste wenschelijk. — En wat dan zoude meer de strekking kunnen hebben, om dit doel geheel te bereiken, dan de onbepaalde begunstiging van de huwelijken onder militairen? — Meer tocht dan alle redeneringen, meer dan alle vertoogen zal bij den krijgsmann een blik op gade en kroost de overtuiging bewerken, dat zijne belangen en

(*) Hier zal door den rechten inzender van dit stuk waarschijnlijk bij gedacht zijn: voor officieren en onder-officiieren.

die des overigen volks dezelfde zijn; — dat op hem wel de heilige pligt rust, om, wanneer de veiligheid van dat volk bedreigd wordt, leven en gezondheid aan deszelfs bescherming te wagen, doch dat hij daarom niet ophoudt door de sterkste banden der natuur tot de beschermde massa te behoeven, en dat hij eindelijk, door zich in het hersenschimmig denkbeeld toe te geven, dat zijne belangen en die des volks tegen elkander overstaan, en hij de eerste ten koste der laatste bevorderen moet, aan de sterkste zijner verplichtingen, hem door de natuur zelve opgelegd, te kort komen zoude.

De zaak uit dit oogpunt beschouwd wordende, (en wie zal ons de rechtmatigheid van het gekozen standpunt betwisten?) meenen wij, ten aanzien der in het hoofd van dit artikel geopperde uiteenlopende gevoelens, met recht te kunnen beweren, dat de klachten der gehuwde officieren en onder-officiieren over die doelooze verwisselingen van garnizoenen allezins gegrond zijn, en de aandacht des Konings niet mogen ontgaan. — Wij zeggen doelooze verwisselingen, want, ofschoon wij vol vertrouwen beweren, dat ons gevoelen op gezonde redenering berust, zijn wij echter niet dwaas genoeg, om daaruit af te leiden, dat in vredes-tijd de garnizoenen nimmer zouden moeten worden veranderd; dit zoude te veel en daardoor niets bewijzen. — Integendeel begrijpen wij volkomen, dat er staatkundige en administratieve beweegredenen ook in vredes-tijd kunnen bestaan, om het een of ander korps der armee naar een ander gedeelte des vaderlands te verplaatsen; en zich hierover te bezwaren, zoude een hoogst laakbare geest van ontvreedenheid verraden; mits die beweegredenen slechts, zonder dat dezelve behoeven geopenbaard te worden, voor het geend verstand open liggen; en bij eenige kennis van de daaraan verbonden omstandigheden te doorgronden zijn. — Wij ijveren alleen tegen die geveelde verwisselingen tusschen twee naburige garnizoenen, die voor de gehuwde militairen schier alle de nadeelige gevolgen en bezwaren eener verwijderde verplaatsing na zich slepen, zich telken reize herhalen, en door gemeenlijk beweegredenen van eenig gewigt kunnen verdedigd, maar misschien alleen van de grilligheden van een of ander minder beampte aan het departement van oorlog afhangen, en waarvan wij de ophouding ten behoeve der daarin betrokkene huisgezinnen van harte zouden wenschen.

DE GEESTELIJKE STAND.

III.

Men kan er vrij wel op rekenen dat alles, welks aanzijn zich als van zelf heeft ontwikkeld; uit den bodem, die het voortbragt, voortspruiten moest. Zoo zijn de standen en betrekkingen, welke onder de menschen plaats vinden, uit de inrigting en de behoeften derzelve ontstaan, niet iets willekeurigs, maar natuurlijks; hoezeer door verandering van omstandigheden en behoeften der menschheid, mede aan noodzakelijke verandering onderworpen, zoodanig onderworpen, dat het fegehouden dezer verandering niets anders dan tegenstrijdigheid en ellende kan te weeg brengen. — Dit is op den geestelijken stand ten volle toepasselijk, zoo als de geschiedenis tot op den huidigen dag leert.

Hoe meer de mensch kind is, des te meer heeft hij eenen voorganger in geestelijke aangelegenheden noodig. Hoe meer de mensch van zijne natuurlijke betrekking tot het Opperwezen is afgeweken, des te meer behoeft hij personen en verrigtingen, welke deze betrekking herstellen. Hoe verder de mensch zich van de groote waarheid verwijderde, dat hij zijnen hemelschen Vader eeniglijk door de kinderlijke gezindheden der liefde en des vertrouwens kan vereeren, des te grooter werd zijne behoefte naar uitwendige plegtigheden, welke de betrekking tusschen God en den mensch zinnebeeldig vertegenwoordigen. In het Paradijs der eerste menschen vinden wij noch priesters noch offeranden; maar eene onmiddellijke verkeerling tusschen God en de menschen als tusschen eenen vader en deszelfs kinderen. Na den val volgden veranderingen. Toen waren de menschen op het denkbeeld gekomen, dat zij aan God iets geven konden en moesten om hem hunnen dank te bewijzen. Zij gaven dus van het edelste dat zij hadden, en kenden geen beter middel daartoe dan het verbranden, waartoe zekerlijk zal bijgedragen hebben die omstandigheid, dat men oudtijds het vuur voor een zinnbeeld der Godheid, en voor het beste zuiveringsmiddel hield.

Zoodra er plegtigheden bestonden, waren er menschen noodig die dezelve in den naam der overigen verrigten; want een opperwezen, hetwelk alleen onder uiterlijke eerbewijzingen te naderen was, kon onmogelijk voorondersteld worden voor een ieder toegankelijk te zijn. Naar de Oostersche zeden, was het hoofd des huizes en des stams de vorst van deze, daarom had hij, als de voornaamste persoon, de bevoegdheid om, in het houden van gemeenschap met het Opperwezen, de vertegenwoordiger van alle leden des stams te zijn, en de belangen van deze konden alleen door hem aan hetzelfde worden voorgedragen. Hierom vinden wij de aartsvaders de offeranden verrigten; maar nog, in hunne tijd, niets van eenen afzonderlijken priesterstand, die de godsdienstige verrigtingen tot deszelfs eenigste bezigheid zou gehad hebben.

Was de tusschenkomst van eenen, bij de Godheid, zoo op de alternatuurlijkste wijze ter behoefte geworden: door meerdere zamenstelling dezer leer werd zij verbasterd, de priesterstand werd van de overigen afgezonderd, en zoo kreeg de menschheid hare zaak waarnemers, door wier handen alleen hare hoogste belangen gaan, hare geschenken aangeboden worden konden, en hare voorbidders — welke laatste hoedanigheid, zelfs christelijke, zelfs Protestantsche leeraars, zich nog lang en met gantne hebben toegeëigend, en van het geloof aan welke gedeeltelijk de voorbiddingen in bijzondere nooden, in de kerken door den leeraar, haren oorsprong te danken hebben.

Even als de Staatsburger eenen grooten eerbied heeft voor den Staatsdienaar, die met den vorst in onmiddellijke betrekking staat, en dus veel bij denzelfden vermag; zoo werd ook de priester, als middelbaar tusschen den mensch en het Opperwezen, een persoon van het uiterste belang. Alles ging door hem tot God, en alles kwam door hem van God (of van de Goden). Aan hem werd de wil van God geopenbaard, benevens alles wat het Opperwezen ter kennis van het menschedom wilde gebracht hebben. Hij was dus de bewaarder aller geheimen, en als zoodanige zelf een geheimzinnige persoon. Het bedaard werkend menschelijk verstand zou hem hiervoor niet gehouden hebben; maar dit verstand werd en wordt belezen door het gevoel van eigene onmondigheid, ten aanzien van het bovenzinnelijke. Men kan het niet ontveinen, de mensch heeft gaarne iemand, wien hij daarin oordeelt meer te weten dan hij zelf, wien hij geruststellende verzekering kan ontvangen, die voor hem doet hetgeen hij zelf niet kan verrigten, in wien hij als 't ware het hoogste Wezen zelf ziet en hoort. — Zegt niet dat deze behoefte eeniglijk het voortbrengsel van domheid en van dweeperij is. De knapste menschen in wereldsche zaken gevoelen vaak deze behoefte in eene hooge mate, zijn in dit opzigt wel eens, wanneer het er toe komt, zeer zwak; en niemand, al denkt hij nog zoo wel, kan zeggen hoe hij denken zal over alle omstandigheden van zijn leven of sterven. Er zijn menschen die door hunne daden het Opperwezen als 't ware verguizen; maar zoo veel te noodiger hebben zij den trooster der gewetens; en hoezeer dan deze behoefte zelfs bij Protestantsche Christenen in het grootste bijgeloof ontaarden kan, mag blijken uit het antwoord dat een predikant, die eenen zieken een gebed aanbod, van de familie ontving: neen Domine! geen gebed; de

niet is nog bij zijn volle verstand — en uit dat hetwelk, bij gelijke gelegenheid, een patient zelf gaf: ... Een gebed? — neen! zoo ver zijn wij nog niet. — Het is echter moeilijk te zeggen of men hier de stem van het ongelof dan die van het bijgeloof hoort. Wat toch houdt het in, wanneer iemand gelooft, dat het bidden bij eenen zieken, die nog bij zijn volle verstand is, noodeloos, maar juist dan, wanneer hij zijn verstand niet meer heeft, noodig is? — Zeker een gedrogtelijk mengsel van ongelof en bijgeloof, dus wangelof.

Er leeft ondertusschen niemand, die niet somtijds godsdienstige toespraak noodig hadde. Er komen oogenblikken en omstandigheden, waarin men troostgronden, die men zelf weet, van anderen hooren wil, omdat men in terneergeslagenheid des geestes zijn eigen verstand niet vertrouwt, of omdat het aan eigene veerkracht ontbreekt om de overtuiging te doen werken. Dan daalt het woord der vriendelijke verzekering als een balzem in de gewonde ziel. Hiervolgt nu niet, dat deze vriendelijke toespraak juist van eenen geestelijken komen moet; maar zoo is toch de mensch, dat hij onwillekeurig hecht aan den nimbus van een zekere bediening.

Nu kan men eens nagaan welk een schromelijk misbruik van deze godhartig-vertrouwelijke gezindheid omtrent seinen stand, die in bovenaardsche aangelegenheden dienen kon, gemaakt kon worden. En het zou wel iets buitennatuurlijks geweest zijn, wanneer het er, bij zulk eene schoone aanleiding, niet van gemaakt was. De mensch is van natuur toch genegen om zijn belang te behartigen, hierin altijd zoo ver te gaan als hij immer kan, en, waar de weg staat, zich eenen nieuwen te banen. Dezen heeft dan de priesterschap zich wel degelijk gebaand, zoo ras zij, als een van het ligchaam der maatschappij afgezonderde stand, zich helpe genooten was. Zij zette de palen van haar invloed, die men niet zoude oversteigen, en die men niet zoude overtreeden, moest zijn, uit, en maakte er eenen gezag, dat zij voorafbaar door de Godheid opgedragen te zijn; en tegen hetwelk de menschheid, die zij in geestelijke aangelegenheden als aan haar onderhoorig beschouwde, zich niet mogt verzetten, of zij werd geacht zich tegen de Godheid zelve aan te kanten. Nu maakt het nog een groot onderscheid, op welke gronden de priesterschap dit voorwendsel bouwde en welk gebruik zij er van maakte. Munte zij inderdaad boven de overige standen der maatschappij in beschouwdheid en kunde uit — zoo als zij langen tijd was en bij de meeste volken buiten Europa nog is, de bezitster aller wetenschap: — dan kon zij, bij een menschlievend gebruik dezer bevoorregting, zeer veel nut stichten; en het was zelfs noodig, dat een traag en zinnelijk geslacht, die werkzaamheden, welke tot heil van het algemeen volbragt moesten worden, als door de Godheid zelve geboden, en met hogere belofeningen in verband staande, wierden voorgesteld. Het ligt toch in de natuur der zaak, dat de min begaafde door den meer bevoorregten geleid worde, en de onmondige kindschheid moet onder voogden staan. Ongelukkig echter is de mensch zulk een egoïst, dat hij intienlijk het algemeen belang vergeet en eeniglijk om zich zelve denkt, als of de gehele wereld slechts voor hem geschapen ware. Zoo heeft de geestelijke stand zijne eigenlijke roeping, om de menschen der menscheid te zijn, vergeten; heeft den smaak van de zaligheid, die er in ligt om dit te zijn, voor zich zelve verloren, en alle voldoening gezocht in de verheffing tot volkomene heerschappij, en in het te huis halen van alle bezittingen der maatschappij, al zou den burger nauwelijks eene bete broods voor zijn gezin overig blijven. Het zal ons vervolgens blyken hoe uit deze gezindheid de verbastering des geestelijken stands, even als de boom uit het zaad, natuurlijk voortspoot; en zich, hoezeer duizendvoudig gewijzigd, voortgeplant heeft tot op den huidige dag, zoo dat het onderscheid tusschen den bewoner van Tibet, die den gedroogden afgang van den Dalai Lama, in plaats van peper of andere specerijen gebruikt, en den christen, die, Katholiek of Protestant, alken, dat voor verstand en hart uitwerpsel is, van zijn priester of leraar inslikt, eigenlijk slechts in de wijze hoe bestaat.

IETS OVER HET ORATORIUM, GETITELD DE JONGSTE DAG.

Het staat vast, dat een kunstenaar, die iets voorstellen wil, vragen moet of de zaak door zijne kunst voorgesteld kan worden, dat is te zeggen of dit zoo geschieden kan, dat eenieder, die de voorstelling hoort of ziet, terstond zegt: dat is het. Het doel der kunst is toch niet om iets daar neer te zetten en dan er onder of boven te schrijven wat het voorstellen moet.

Het zij nu verre van mij, den toonkunstenaar te willen hetwisten, dat hij zich zekere denkbeelden van eenig verheven voorwerp vormen kan, en dezelve zoodanig in muziek uitdrukken, dat hij zijn thema in zijne zamenstelling wedervande; maar bezwaarlijk zal een tweede, te voren niet onderrigt, hetzelfde er ook in vinden. Dit bewijst dan dat de zaak op deze wijze niet voorgesteld kan worden. Wie zal niet de schepping van eenen muziekstuk met verrukking hooren? Het is echter niet waarschuwend, dat eenig hoorder, die niet weet dat de harmonie, die hij hoort, hem de schepping vertegenwoordigen moet, er dat groote werk der almacht in vernemen zal. Nu, reeds van deze zijde beschouwd, is de kens van zulk een opschrift op een muziekstuk, hoe meesterlijk het op zich zelve moge gecomponeerd zijn, onzin. Geheel iets anders is het wanneer een koor over zoodanig een onderwerp, onder voortreffelijk geleide der toonkunst, zingt; zoo als in het beroemde: *dies irae, dies illa*, en het *stabat mater dolorosa*; dan dit is geen dramatiseren van de zaak zelve.

Het hier ternedergestelde geldt allerbijzonderst, en in meer dan een opzigt, het oratorium, getiteld: *de jongste dag*. Wij hebben gehoord, dat de kerkenraad der Evangelisch-Luthersche gemeente te Amsterdam deszelfs kerk ter uitvoering van hetzelfde, om den titel, heeft geweigerd. Wij kunnen er niet voor instaan, of die weigering om deze reden hebbe plaats gehad; maar betuigen, dat, indien dit zoo is, wij het gevoelen van dien kerkenraad wel verklaarbaar vinden. — Er ligt en iets onzedelijks en iets bespottelijks in soortgelijke voorstelling van een zoo gedacht onderwerp. Kon eene leer, als die der rekenschap voor de eeuwigheid, niet anders dan onder een menschelijk zinnebeeld worden voorgedragen; men behoorde voor hetzelfde den diepsten eerbied te behouden; en tegen dezen strijdt voorzeker, wanneer de zaak gespeeld wordt. — Maar allerbespottelijkst is het idee om daar helse geesten en verdoemden te laten zingen. Hoe menschelijk de openbaring de rekenschap, die er eene maal zal gegeven moeten worden, ook moge voorstellen, er komt in dat voorstel niets voor, dat naar zoodanigen onzin zweemt; en wij voor ons, honden het er voor, dat door deuzelven het onderwerp alle waardigheid verliest, en er wordt medegewerkt tot de vorming van allerlei zotte begrippen aangaande, en bijgevolg tot bespotting van hetzelfde.

NATIONALE MATROZEN-STAND.

Het artikel over den nationalen matrozen-stand, in No. 127 dezer Courant geplaatst, is een hoofdzakelijk extract uit de memorie door het achtingswaardig collegie *Zeemans-Hoop*, aan Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning aangeboden. Heeren Commissarissen van dat loffelijk genootschap zijn, onder inwachtig van 's Konings gunstige dispositie, reeds werkzaam geweest tot het nemen van maatregelen, dienstig om het gevormde en met beleid ontwikkelde plan in praktijk te brengen. De schepen, onder directie dier heeren, zijn aanvankelijk met leerlingen

bemand geworden, welk voorbeeld door verscheidene reeders is gevolgd geworden, zoo dat er zich thans op de reeds vertrokken en nog te vertrekken vaartuigen, tusschen de vijftig a zestig leerlingen bevinden. Mogt dit heilzame plan, ter vestiging van eenen nationalen matrozen-stand, spoedig meer en meer uitgebreid en tot volkomene rijpheid gebragt worden; opdat *Nederland* zich binnen weinige jaren moge beroemen, op datgene, waarop onze naburen zich met regt mogen verhoovardigen!

Aan de Redactie!

Het klokkenluiden is eigenlijk, als er iemand sterft of begraven wordt, eene oude Roomsche gewoonte.

Ik zat laatst op het *Heerenveen*; en hoorde, wanneer er iemand gestorven was of begraven werd, de klok luiden.

Hierop werd door mij aangemerkt, dat dit in tijden, wanneer er eene heerschende ziekte was, niet goedgekeurd kon worden.

Men vroeg mij natuurlijk waarom? en hierop antwoordde ik:

Wanneer een zieke door eene heerschende koorts was aangetast, daar van het natuurlijk gevolg was, dat de zieke zoude denken: daar luidt nu weer de klok, en God weet of ik ook niet aan de koorts zal sterven.

Dit gezegde van mij heeft een gewenschte uitwerking gehad, want kort daarna werd het luiden der klokken verboden.

Het ware te wenschen, dat zulk eene gewoonte, op de plaats waar ik woon afschaffacht zijnde, nimmer weer in werking wierd gebragt.

Ilveneens is het gelegen met de dwaze gewoonte, van menschen in kerken of op kerkhoven, (plaatsen nabij de kerk gelegen) te begraven, omdat de ondervinding geleerd heeft, dat dit, welke aan de heerschende koorts sterven, eene onaangename lucht geven.

Het ware te wenschen, dat men hierin het voorbeeld volgde van het dorp *Dragten*, grietenij *Smallingerland*, waar de lijken begraven worden op een zogenoemd kerkhof, tien minuten reis niet meer, buiten het dorp gelegen.

Dat het allernadeelgste is, in kerken, of op kerkhoven nabij de kerk gelegen, menschen te begraven, hiervan zal ik u eene ware gebeurtenis verhalen.

Toen ik advocaat was, en te Utrecht woonde, schreef een mijner vrienden, welke met de kap zoude gepromoveerd worden, eene verhandeling over de uitvaarten, en toonde in een der hoofdstukken duidlijk aan:

Dat eene wijze regering het begraven in kerken of kerkhoven, in plaatsen waar zich vele inwoners bevonden, moest verbieden.

Deze verhandeling had professor HAHN gelezen, en verzocht mij, dat ik naar de Buurkerk zoude gaan, waar vele lijken werden begraven, waardoor bij heete zomerdagen de stank door de ter kerk zijnde zeer goed konde worden geroken. — De wijze man ried mij, voor het aangaan der kerk twee vellen postpapier onder eene der banken te schuiven, en deze, wanneer de kerkdienst uit was, weg te nemen.

Dan hoe verwonderd stond ik, toen deze vellen papier er uitzagen, als of ze met olie waren bestreken: en ik op dezelve vlekken van allerlei kleuren ontdekte.

Ik ging naar mijnen vriend HAHN, toonde hem het papier en hij zeide, dat is nu eene proefondervinding om de gekken te overtuigen, dat men geene lijken in kerken moet begraven.

De zeer geleerde heer verzocht mij, de papieren te mogen behouden, waarin ik gaarne bevestigde.

Tot nader van die, welke zich met de genezing der door de koorts besmetten ophouden, dient: — dat de ondervinding heeft geleerd dat, wanneer een lijder aan de koorts te bed ligt, en er ongelukkig een tweede heviger aanval plaats heeft, men het doet hem bij dien aanval middelen voortschrijven, die de koorts doen ophouden, opdat men dit niet, dan sterven de meeste menschen in den tweeden of derden hevigen aanval.

Ik ben uw bestendige lezer
SEMPER IDEM.

Aan de Redactie.

Ik heb al lang van sins geweest om je zoo maar eens te schrijven, maar dan dorst ik weer niet, want ik ben maar zoo'n boten minne, en dan doet ik zoo, daar komt tog niet van. Maar nou heb ik het maar gevaagd en ik zal je krek zeggen waar het op staat.

Van de zomer heeft de Gouverneur en de heeren te *Arnhem* gezegd, dat al de knootwilligen van den weg af mosten, en dat was goed ook, want die willigen zijn maar wegbedervers, en ze hadden ze nog al beter na moeten kijken. Want daar ze zijn blijven staan daar is de weg nou slegt; al is hij breed, en op de andere plekken daar ze gelakt zijn, is hij dreug. — Maar dat is het nou eigenlijk niet wat ik je zeggen wou.

Ik werd al oud en ik heb de spullen over gedaan aan mijn zeun, en die is nou zoo veel als baas, en die had dan ook dadelijk al de willigen bijkans, die ze geblest hadden, omgehaald, en er waren er maar een stuk of wat blijven staan op eenen agterweg. Kijk! goed is mijne jong, maar driftig is hij, en nou wouen ze hebben dat hij die leste willigen ook hakken zou, en nou zaid hij maar, dat hij het niet doen wil, omdat ze zoo te zeggen onderscheid maken.

Daar wouen hier in de buurt twee heeren, die moeten heel fateljaar en groot bij den Koning zijn. — De een die moet, zoo ik hoor, veel te zeggen hebben aan het hof over die andere heeren die daar zijn; en de andere die is lang in vrende landen geweest, daar hem de Koning na toe had gezonden, en nou is hij weer hier gekomen, en nou moet hij hier ook weer magtig groot zijn. — Nou die hadden dan ook knootwilligen en andere boomen die opgesierd waren, en die wel ter deeges aan den weg staan, en kwaad doen, maar van het omhakken daar komt niet van. En nou zaid mijn zeun zoo, dat als die de boomen niet hakken, dat hij zijn boomen ook niet wil hakken. — En of ik hem nou ai zeg, dat zulke lui altijd wat veur hebben; dat helpt niet: hij zaid maar: we leven ommers allegaar in een land en onder een Koning, en dan mengten ze ook geen onderscheid maken, en laten mij mijn boomen hakken die ik groot van doen heb, en laten die van die heeren staan, die ze maar veur plezier hebben. — Kijk! dat was het nou wat ik je zeggen wilde, en waar is het, daar kunje op aan.

Ik zoek hem al gedurig te bedaren, maar nou weet ik op het best niet meer wat ik er van zeggen zal, en nou wou ik wel eens hooren, wat jij en een ander daar over denken.

Tussen *Rijn* en *Waal* Je bent vriendelijk van me gegroet,
in October. TEUNIS VAN DER KNOOT.

VAN DER KNOOT behoort aan de hogere magt kennis van dit geval te geven.

GEWAARDEERDE SCHOONHEID.

De Perzische afgezant, MIRZA ABOUL HASSAN, was gedurende zijn verplijf te *Parijs*, zulk een voorwerp van algemeene nieuwsgierigheid, dat hij zich bijna nooit in het openbaar kon vertoonen, zonder omringd te zijn van eene menigte aanschouwers. De nieuwsgierigheid der Parijzenaren ging zelfs zoo ver, dat de vrouwen tot in zijn h6tel doordrongen, om hem te beter van nabij te kunnen opnemen.

Eens van een klein togkje tehuis keerende, vond hij zijne antichambre

van dames alle sierlijk gekleed, maar niet alle even schoon. Verwonderd over dit onverwachte bezoek, vroeg de ambassadeur zijnen tolk, wat deze Franse *Ochlothes* (1) van heit beoeyden, die hem antwoorde, dat zij waarschijnlijk gekomen waren om Zijne Excellentie in oogenblik te nemen. De Perziaan gaf hierop zijne bevreemding te kennen, dat men op zulk een wijze zijne menigvuldigheid zoekt te bevredigen, in een land, waar men zich beroemde den hoogsten trap van beschaving bereikt te hebben; daar men in *Azie* zulk een bezoek als eene onverschoonlijke schending der wellevendheid zou aanmerken. Hij wrokte zich over de menigvuldigheid der Franse dames, oploemde zeer naieve wijs. Den schijn aannemende, dat hij door hare schoonheden ten vastste bekoord was; naar hij zijnen tolk bij de hand, staande de dames een voor een met eenem vriendelijken blik aan, en wees, zeer ernstig met hem sprekende, met den vinger op eenige der aanwezige vrouwen. Hierop verliet hij de kamer, volkomen verzekerd, dat men zijnen tolk zou vragen, naar hetgeen hij hem gezegd had. En dit gebeurde. Nog nauwelijks was hij uit het gezigt, of de oudste der Parisiennes, die zich zelf voor heer bekoort had, trad den tolk op zij en trachtte van hem te vernemen, wat Zijne Excellentie met hem had gesproken. „Mevrouw, als ik u niet heb gezien, dan heb ik u niet gezien.“ „Kom, kom,“ hernam de nieuwsgierige, spreek maar vrijuit; wat schijnt u een bekoorting te zijn. Wel, antw. daar zij het dan volbrekt begeert. Zijne Excellentie heeft eenigen man gewaardeerd. „Hij is een gewaardeerd? wat wilt dat zeggen?“ „Dat is de gewoonte der Perzische vrouwen,“ antw. de ambassadeur, „op sommige dames eenen prijs te geven. En die prijs is zoodanig genog, om op hoovevondheid Zijne Excellentie deze dame dan gewaardeerd?“ „Op duizend kroonen?“ „En deze?“ „Op vijf honderd?“ „En die jonge dame met haar schone haar?“ „Op drie honderd?“ „En deze brunette?“ „Op een paar zood veel.“ „En een vrouw met dat blaake gelaat?“ „Op vijftig kroonen.“ „En op hoeveel heeft het den Perzischen gezant betaald met zoodanig te waarden?“ „O, Mevrouw, lazerschoon mij d zulks kenbaar te maken?“ „Neen, neen, ook, dit moet ik weten.“ „Als zij er dan zoo zeer op staat, toen de Prins met zijnen vinger op u wees.“ „Wein! wat zeide hij toen?“ „Toen zeide hij, dat spijt mij, dat ik niet weet, hoovevond waerde de kleinste Franse muat heeft.“ „Dit antwoord was geandegzaam om de oude nieuwsgierige Parisienne, geheel beschamde de kamer te doen verlaten. Na dit voorval had de afgezant geen last meer van soortgelijke dames-bezoeken.“

De Notarissen Mr. J. NYHOFF te Arnhem en L. H. N. BOSCH van ROZEN, zullen den 7. November 1826, des morgens ten 9 ure, te Velp aan het Steffhuis, Erfhuiswijze verkoopen, een netten INBOEDEL van MAHONTEHOUTEN en andere MEUBELS, KISTEN, KASTEN, STOELN, CANAPE met Overtrek, KABINET, LEDIKANTEN met Behang, MEUBELGORDINEN, SPIEGELS in vergulde Lijsten en andere KOPER, TIN, BEIK, PORCELEIN, GLAS en AARDEWERK, LINNEN, BEDDEN en BEDDENGOD, TAPIJEN, VLOERPLEELEN, een ZILVERWERK, waaronde EPSELS, VOETEN, KAGCHELS met Toegesloten, en andere EDEREN, waaronder Nagelaten bij wijlen den Heer L. J. VAN DER SLUIS aldaar, zijnde des Zaturdags en 's Maandags te voren voor een tegelijk te zien.

§ + § Mr. J. NYHOFF, Notaris te Arnhem, qq., zal op den 4. November 1826, des middags ten twee ure aan de Geldersche Waard, onder Arnhem, publiek verkoopen, een aantal perceelen ELZEN en WILLIGEN HOUT, behoorende tot het Goed de Saheisprong, zeer geschikt tot Kribwerk.

§ + § Mr. H. B. VAN JEVEREN, Notaris in het Kanton Elburg, zal, als lasthebbende van zijne principes, op Donderdag den 16. November 1826, des voormiddags ten negen ure, in het Logement de Haas, te Elburg, in Perceelen en Massa, in het openbaar doen inzatten, en drie weken daarna, zijnde des zeventen December 1826, ter zelfde plaatse, aan den meestbiederden sjaak toewijzen:

1. Het LANDGOED DE WYK genaamd, in het midden van zeer vruchtbare BOUW- en WEILANDEN, in het Kanton Elburg, een kwartier uur gaans van die Stad, twee uren van Kampen, vier uren van Zwolle en Harderwijk gelegen, en een kwartier uur van den grooten weg van Zwolle op Utrecht en Amsterdam, (tot welks bestrating het plan aan Z. M. is aangeboden en waarvoor de Negotiatie zoodoort als volkallig beschouwd wordt) bestaande in een voor zeer weinige jaren in den modernsten smaak gebouwd HEEREN HUIS, met drie royale BENEDEEN- en vijf BOVENKAMERS, meerendeels Behangen, Gestukadoord en van Stookplaten en verdere Gemakken voorzien, een ruimen fraai SALON, eene superbe VESTIBULE, KABINETJES, een wel ingerigte KEUKEEN en WASSCHHUIS, met REGEN- en PUTWATERES, POMPEN, voorts PROVISIEKAMERS, eene gewelfde KELDERS, ruime ZOLDERS, met MEIDEN- en KNECHTSKAMERS, en alles wat verder tot een wel ingerigt Huis behoort. — Benevens eene zeer solide TUINMAAN S Woning, uit het vorige Heeren Huis gemaakt, rijk KOETSHUIS en STALLING voor vijf Paarden, voorts eene MENAGERIE, fraaje DULVEN, TUIL, uitgestrekte TUIJNEN, voorzien van exquisite VRUCHTBOOMEN, KERSSEN-BOOMGARDEN, BROEYERYEN, enz.

Wijders nog circa zee Bunders aan BOSCHGROND, ALLEEN en WANDELINGEN, beplant met circa vier duizend, meest zeer zware, opgaande EIKEN, BEUKEN en YPEN BOOMEN, en andere HOUTGEWASSEN, doorsneden met BEEKEN en VYVERS, alsmede nog circa twee Bunders BOUWLAND, met de HOUTGEWASSEN, daartoe behoorende.

2. Rijn drie Bunders HOUTLAND, bij voorschreven Landgoed gelegen.

3. Een BOERENHEF, mede DE WYK genaamd en aan het voorschreven Landgoed gelegen, zijnde BOUWMANSHUIS, HOF, BERG, SCHUIP, en verder GETIMMERTE, benevens ruime twintig Bunders aan BOUW, HOUT en WEILANDEN, en HOUTGEWASSEN.

4. Circa vier duizend staks zeer zware opgaande EIKEN, BEUKEN en YPEN BOOMEN, en andere HOUTGEWASSEN.

Nadere informatie bij den Heer H. J. WYNNE, te Elburg, en tevens Kantore van den voorschreven Notaris.

Op Donderdag den 2. November 1826, des voormiddags ten 10 ure, zal men ten huize van J. ROYER, in de Kroon, op de Grootte Markt te Arnhem, publiek voor kontant Geld verkoopen, eene aanzienlijke partij SPIEGELS en SCHILDERYEN, met VERGULDE LETTEREN, van onderscheidene grootte, welke daags voor den verkoop voor een ieder, van des voormiddags 10 tot des namiddags 4 ure, te zien zijn.

§ § § UIT DE HANDE-TE-KOOP, een Heer en Sterk HUIS, staande tusschen Arnhem en de Bakkerstraat, in No. 64, moerren van ondergeschikten BOUWEN, met EEN ENKELE KAMER, en een BAKKERIJ, DEER, OPEN PELAATS, en verlaten GEMAKKEN, waarin sedert meer dan 30 jaren eene Affaire van Tapieten, Matten, Witwerkers en andere Houtwaren, Borstelwerk enz. met het beste gevolg is uitgeoefend en nog wordt voortgezet; en zulks, hetzij afzonderlijk, hetzij, en wel bij voorkeur, met overneming van gemelde Affaire. Te bevragen bij den Prokureur A. BOONZAALER, aldaar.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den BOEDEL van wijlen den Heer HENDRICKUS JOHANNEZ VERWOLFF, laatst gewoond hebbende en overleden te Arnhem, behelven daarvan, vóór den 1. December 1826 aangifte te doen aan den Notaris A. BOONZAALER, te Arnhem.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben van wijlen den Heer Mr. H. CATO, GRAAF VAN NEDERLAND, in leven Hoofd-Inspecteur der Directe Belastingen, in en Uitgaande Rigten en Accijzen in Noord-Brabant, en daarvan nog geene opgave hebben gedaan, alsmede degenen, welke iets, aan denzelven toebehoorende, onder zien mogen hebben, of aan hem schuldig zijn gebleven, worden verzocht daarvan binnen veertien dagen opgave te doen aan den Ondergeteekenden.

's Bosch, den 1. November 1826.

J. F. MAURITZ GANDERHEYDEN, Advocaat in de Peperstraat te 's Bosch.

Alle de geenen, die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn, aan den Boedel van de VAN SETTEN en wijlen zijne Huisvrouw C. M. BLANCK, gelieven daarvan aangifte of betaling te doen, vóór of uiterlijk op den eersten December aanstaande, ten Kantore van Mr. H. B. VAN DAALLEN, Notaris te Wageningen.

ARNHEM.

De Tandmeester

LEHMAN JOSEPH SON,

Zet Woensdag, Donderdag en Vrijdag aanstaande, ten huize van den Kastelein ROBERT, in de Kroon, op de Grootte Markt, over alle gebreken der TANDEN te spreken of te onthieden zijn.

§ + § De Boekhandelaren CONTZE en OVERBROEK, te Rotterdam, herinneren bij deze hunne geeerde Confraters, om hunne Inteekenaren op het werk van K. GUTZLAF, *Geschiedenis der uitbreiding van Christus Koninkrijk op aarde, sedert de dagen der Kerkhervorming tot op den tegenwoordigen tijd*, enz. en die op alle de Poëtische werken van Joost VAN DEN VONDER, in een deel gr. 8vo., zoo spoedig mogelijk in te zenden.

Bovengenoemden hebben van hunnen Correspondent uit Duitschland ontvangen, het 6. en 7. deel van het *Rheinisches Conversations-Lexicon oder encyclopädisches Handwörterbuch für gebildete Stände*; het 8. deel verschijnt binnen weinige dagen, zoo dat het geheele werk, hetwelk in 12 deelen bestaat, tegen den billijken prijs van f 2.50 per deel in de maand Februarij compleet zal zijn. — Nog eenige weinige Exemplaren zijn bij hen tegen inteekenprijs verkrijgbaar.

* Bij G. OVERMAN, in de Galanterie-Winkel in de Bakkerstraat te Arnhem, worden de zoo gerenomeerde Tandmeester, bereid door SIMON NATHANSON DENTZ, Tandmeester van Z. M. den Koning, en met deszelfs zoon, H. NATHANSON DENTZ, Tandmeester van Z. M. den Prins van Oranje, en tevens van Z. K. H. Prins FERDINAND, Paerlwasder Nederlanden, enz. enz. in commissie verkocht, als Paerlwasder en Tand-Opiat, dienende om het gebit te versterken, de Tand en kiezen te zuiveren, en tot in den mond te wonserven en te ro. Eene veritable Mandpoeling voor Stomach, Blaauwschuit, Rhumatique, en andere den Mond, en bijzonder tot het aangroeyen en versterken van het Tandvleesch a f 3-0. Een Tandpoeder tot zuivering der Tand en 10 St. Een Tand-Elixir om de Tand en voor wit te maken, zonder het glazuur te benadeelen a f 1-2. Een Eau de Blanchard, om Kies- en Tandpijn, Zinkens &c. te verdrijven a f 1-5. Poudre Dentifrice et Antiscorbaticque a f 2-0. Als ook het zoo zeer bekende Savon de Paris, voor Zomervlakken en Winterhanden, wegnemende in korten tijd alle Velonsteking, Jeuken, Spruuten, Puisten, Vlekken, roode Opdragtigheid, Schilverachtige uitbreken in het aangezicht, of waar die geplaatst is, maakt die in het aangezicht zeer goet of bruin van verwe zijn, dat het vel sneerwit en aangenaam wordt a f 1.

NB. De Potjes en Flesjes zijn alle met Gachetten en Berigten, hoe ze gebruikt moeten worden, voorzien, en ook te bekomen te Nijmegen bij de Gezusters LABEE, in de Galanterie Winkel, in de Houtstraat; Zutphen, OEFFELMAN, Boekverkooper op de Markt; Deventer, VAN HEUWEN, in de Galanterie Winkel; Zwolle, J. C. STAAL, in de Galanterie Winkel, in de Diezerstraat; Kampen, C. J. BOELE, en alom in de meeste Steden.